

Sygn. akt *XVII AmE 61/17*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	SSO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	st. sekr. sąd. Joanna Preizner

po rozpoznaniu 20 lutego 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 28 grudnia 2016 roku Nr (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję;
2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 837,00 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 61/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 grudnia 2016 roku nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 12, w związku z art. 23 ust. 2 pkt 13 i art 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm., dalej p.e.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wszczętego w dniu 30 września 2016 r., którego stroną było przedsiębiorstwo energetyczne - P.H.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., wpisane do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: (...) oraz posiadające numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), orzekł, że:

1. przedsiębiorstwo energetyczne - P.H.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., naruszyło warunek 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 października 2013 r., znak: (...) w

ten sposób, że na stacji paliw zlokalizowanej w S. przy ul. (...) stosowało odmierzacz gazu ciekłego LPG niespełniający wymagań metrologicznych - czym naruszyło przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne,

2. za działania opisane w pkt 1, wymierzył przedsiębiorstwu - P.H.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., karę pieniężną w wysokości 5.000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych).

Postanowieniem z 20 stycznia 2017 r. nr (...) Prezes URE sprostował oczywistą omyłkę pisarską na pierwszej stronie Decyzji z 28 grudnia 2016 roku nr (...), wskazując, że w miejscu oznaczenia „(...)” miało być „(...)”.

Od niniejszej Decyzji odwołanie złożyło Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., wnosząc o uchylenie Decyzji w całości, względnie zmianę Decyzji i stwierdzenie, że powód nie naruszył warunku 2.2.1 koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 31 października 2013 r. oraz nie naruszył art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy- Prawo energetyczne. Poza tym powód wniósł o dopuszczenie dowodu z przesłuchania strony w osobie członka zarządu S. R. na okoliczność podjęcia wszelkich racjonalnych kosztowo działań zapewniających prawidłowe działanie urządzeń nalewających gaz LPG na prowadzonej stacji w S. przy ul. (...) oraz wniósł o zasądzenie kosztów postępowania na rzecz powoda według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji powód zarzucił:

I. naruszenie prawa materialnego a to:

1. art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy brak było ku temu podstaw faktycznych i prawnych, bowiem, jak podał powód, z ustalonego stanu faktycznego nie wynika, że zachowanie przedsiębiorcy wyczerpuje znamiona czynu opisanego w ww. przepisie, tj. stwierdzona nieprawidłowość dotycząca urządzenia nalewającego nie stanowi rezultatu zachowania powoda (polegającego na działaniu bądź zaniechaniu), lecz jest skutkiem niezależnych od niego, a więc pozostających poza jego kontrolą okoliczności o charakterze zewnętrznym;

2. art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy nie było do tego podstaw z uwagi na to, że obowiązek wskazany przez Prezesa URE nie wynika z koncesji, lecz z przepisu ustawy z dnia 11 maja 2001 - Prawo o miarach („PoM”), co w konsekwencji powoduje, że stwierdzone naruszenie nie podlega pod sankcję art. 56 ust. 1 pkt. 12 p.e.;

3. art. 56 ust. 6a p.e. poprzez brak zastosowania tego przepisu w sytuacji, gdy wystąpiły określone w nim przesłanki, a w szczególności stopień społecznej szkodliwości czynu był znikomy;

przy czym zarzut wskazany w pkt 3 wskazał z ostrożności procesowej, w przypadku gdyby nie zostały uznane zarzuty wskazane w pkt 1 i 2;

II. naruszenie prawa procesowego a to:

1. art. 7, art. 77 kpa poprzez niepodjęcie wszelkich niezbędnych czynności oraz nierozpatrzenie materiału dowodowego w sposób wyczerpujący;

2. art. 80 kpa poprzez błędną ocenę materiału dowodowego;

3. art. 107 § 3 kpa poprzez braki w uzasadnieniu decyzji.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, że Prezes URE wywiódł swoje stanowisko ze zdarzenia polegającego na zidentyfikowaniu przez inspektorów (...) Urzędu Miar w K. działania jednego, odmierzacza gazu płynnego LPG w taki sposób, że wartości zmierzone podczas kontroli obarczone były błędami wskazań wynoszącymi +2,54%, +2,34% oraz 2,21% podczas, gdy dopuszczalny błąd graniczny dla takiego urządzenia wynosi $\pm 1\%$. Przy czym powód jako istotne wskazał, że urządzenie w czasie kontroli posiadało ważne świadectwo legalizacji oraz było zabezpieczone nienaruszonymi cechami (plombami) legalizacyjnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami PoM. Jednocześnie

system monitorowania ilości gazu w zbiornikach nie wykazał nieprawidłowości. Dodatkowo niezwłocznie po wykryciu nieprawidłowości urządzenie zostało wyregulowane, w taki sposób, aby odmierzało prawidłowo oraz zostało ponownie zaplombowane.

Powód wywiódł, że Prezes URE popełnił błąd i naruszył art. 56 ust. 1 pkt. 12 p.e., ponieważ to, że odpowiedzialność wynikająca z tego przepisu ma charakter obiektywny nie oznacza, że jest ona absolutna i można ją przypisać wyłącznie w oparciu o stwierdzone obiektywnie pomiary urządzenia nalewającego. Powód zauważył, że podjął działania o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym, wykonał wszystko, co racjonalnie należało od niego oczekiwać, działał zgodnie z przepisami wymagającymi legalizacji urządzeń nalewających, posługiwał się urządzeniem nalewającym renomowanej firmy (...), które było zaplombowane, a system monitorowania ilości gazu w zbiornikach nie wykazał ubytków gazu.

Powód zaznaczył ponadto, że sankcja kary zawarta w art. 56 ust. pkt. 12 dotyczy wyłącznie obowiązków opisanych w koncesji, a nie obowiązków wynikających z przepisów prawa. Natomiast wprawdzie uznanie odpowiedzialności powoda nastąpiło w oparciu o stwierdzenie, że naruszył on obowiązek wynikający z koncesji wskazany w pkt 2.2.1. jednakże według powoda koncesja nie zawiera w tym punkcie szczególnych obowiązków dotyczących wymogów stawianych urządzeniom odmierzającym. We wskazanym warunku koncesji zawarte jest jedynie odesłanie, że działalność odbywać się powinna przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne. Powód zaznaczył więc, że następuje tu odesłanie do przepisów powszechnie obowiązujących, w szczególności chodzi o PoM. W świetle powyższego powód za nieuprawnione uznał stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu Decyzji (str. 7, 3 linijka) o treści: W ocenie Prezesa URE na przedsiębiorcy ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji obrotu, aby wykluczyć możliwość zafalszowania wskazań przyrządów służących do odmierzania sprzedawanych paliw. Powód zwrócił uwagę, że powyższe stwierdzenie jest nieuprawnione, ponieważ nie wynika z treści przywołanego pkt. 2.2.1. udzielonej koncesji. We wskazanym pkt koncesji jest bowiem mowa o zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne. W konkluzji powód zauważył, że zastosowanie przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 było nieprawidłowe, ponieważ nie doszło do naruszenia obowiązku wynikającego z koncesji, a ewentualnie jedynie obowiązku wynikającego z konieczności zachowania norm zastosowania BGD (błędu granicznego dopuszczalnego) zawartego w przepisach o miarach.

W kwestii możliwości odstąpienia od wymierzenia kary na mocy art. 56 ust. 6a p.e. powód podniósł, że ocena szkodliwości czynu dokonana przez Prezesa URE jest błędna i powinna zostać przyjęta jako znikoma. Wskazał, iż podstawą uznania dużej szkodliwości czynu jest dla Prezesa URE sam fakt błędnego działania urządzenia. Jednak, jak podał, do oceny szkodliwości czynu należy zastosować zasady obowiązujące na gruncie prawa karnego, a zatem należy rozpatrzyć treść art. 115 § 2 kk, biorąc pod uwagę także art. 5 kpk. Powód wskazał, że przekroczenie pomiaru w stosunku do BGD (błędu granicznego dopuszczalnego) wynosiło ok. 1,5 %. Ponadto nie naruszył on żadnego obowiązku ustawowego i nie można mu przypisać jakiegokolwiek postaci zamiaru. Powód dodał, że wprawdzie przepis daje jedynie możliwość odstąpienia od wymierzania kary, ale w oparciu o zasady prawa karnego należy go zastosować jako rozwiązanie korzystniejsze dla oskarżonego (powoda) uwzględniając to, że sytuacja ta wystąpiła po raz pierwszy oraz, że powód poniósł już karę w postaci mandatu nałożonego przez inspektorów Urzędu Miar.

Oprócz tego powód odnosząc się do naruszenia przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego wywiódł, że Prezes URE nienależycie rozpatrzył wyjaśnienia powoda oraz prywatną opinię złożoną do sprawy, jak też nieprawidłowo dokonał oceny dowodów nadając im nieprawidłowe znaczenie. Zdaniem powoda Prezes URE pominął całkowicie okoliczności braku związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy działaniem i zaniechaniem powoda a wystąpieniem nieprawidłowych pomiarów. Wyraził przekonanie, że ma prawo oczekiwać od organów państwa, że stosując się do wymagań systemu legalizacji nie będzie karany za nieprawidłowe działanie urządzeń, na które nie miał wpływu oraz nie mógł tego przewidzieć.

Pozwany Prezes URE złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania, oddalenie dowodu z przesłuchania świadka oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa URE z dnia 31 października 2013 r. znak: (...) udzielono Przedsiębiorstwu Handlowo- Usługowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (dalej powód, przedsiębiorca) koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 21 stycznia 2014 r. do 21 stycznia 2024 r. Powyższa decyzja o udzieleniu koncesji daje Przedsiębiorcy uprawnienie m.in. do prowadzenia działalności w zakresie obrotu gazem płynnym przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanej w S. przy ul. (...) (decyzja koncesyjna k. 13- 15 akt adm.). Na powyższej stacji paliw zamontowany jest odmierzacz gazu ciekłego propan-butan, producent: W. D., nr fabryczny: (...), nr czujnika objętości: (...), dla którego 26 lutego 2016 r. wydane zostało stosowne świadectwo legalizacji ważne do 28 lutego 2017 r. (świadectwo legalizacji ponownej k. 23 akt adm.).

Zgodnie z warunkiem 2.2.1. ww. koncesji Koncesjonariusz jest obowiązany m. in. do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska.

Podczas kontroli przeprowadzonej na powyższej stacji paliw 2 sierpnia 2016 r. przez inspektorów (...) Urzędu Miar w K. stwierdzono, że wymieniony wcześniej odmierzacz LPG mimo, że posiada ważne dowody prawnej kontroli metrologicznej oraz nienaruszone, o czytelnych wizerunkach cechy zabezpieczające urządzenie miar nie spełnia wymagań metrologicznych. Sprawdzenie dokładności wskazań powyższego odmierzacza dokonane przez inspektorów (...) Urzędu Miar w K. udokumentowane w protokole kontroli oraz w postaci zapiski sprawdzenia odmierzacza wykazało, że podawał on wartości z błędami wskazań wynoszącymi: +2,54%, +2,34% oraz +2,21%, podczas gdy dopuszczalny błąd graniczny dla odmierzacza gazu płynnego wynosi $\pm 1\%$ odmierzonej dawki paliwa. Powyższe stanowiło podstawę do uznania, że wskazany przyrząd pomiarowy podlegający prawnej kontroli metrologicznej nie spełniał wymogów określonych dla tego rodzaju urządzeń z uwagi na przekroczenie dopuszczalnych błędów granicznych, w związku z czym na S. R.- obecnego w trakcie kontroli członka zarządu Przedsiębiorstwa, na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo o miarach, został nałożony mandat karny w wysokości 300 zł a legalizacja utraciła ważność. Jednocześnie na podstawie art. 22j ust. 1 powołanej ustawy zastosowano zabezpieczenie przyrządu poprzez nałożenie osłon w postaci naklejek zabezpieczających nałożonych na obudowę oraz liczydło objętości. Członek zarządu biorący udział w czynnościach kontrolnych nie kwestionował ustaleń kontroli (protokół kontroli nr (...)k. 7- 9 akt adm., zapiska sprawdzania odmierzacza gazu ciekłego k. 10 akt adm., notatka k. 11 akt adm., pismo k. 27- 28 akt adm.).

Wskazana nieprawidłowość została usunięta i jeszcze tego samego dnia dokonano ponownej legalizacji odmierzacza (świadectwo legalizacji ponownej k. 24 akt adm., pismo k. 27- 28 akt adm.).

Pismem z 30 września 2016 r. zawiadomiono powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za przewinienie wymienione w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, w związku z naruszeniem warunku 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Jednocześnie zgodnie z art. 50, art. 77 § 1 art. 80 k.p.a. powód został wezwany do złożenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie, złożenia ewentualnych dodatkowych wniosków dowodowych mających związek z ujawnionym naruszeniem oraz dokumentów przedstawiających jego sytuację finansową (zawiadomienie k. 1- 2 akt adm.).

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, pismem z 6 października 2016 r., powód przedstawił swoje stanowisko w sprawie oraz załączył dokumenty. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że urządzenie instalacji gazowej jest pod stałym nadzorem (...) Urzędu Miar w K., który dokonuje legalizacji odmierzacza zgodnie z obowiązującymi przepisami i terminy legalizacji są przez powoda przestrzegane. Ostatnia legalizacja odmierzacza z 26 lutego 2016 r. potwierdziła spełnienie wymagań. Powód podniósł, że po legalizacji dystrybutory opatrywane są plombami, a kontrola w dniu 2 sierpnia 2016 r. nie stwierdziła naruszenia plomb zabezpieczających. Zaznaczył ponadto, że odmierzacz jest serwisowany przez uprawnioną firmę i przestrzegany jest czas pracy określony przez producenta, zaś system

monitorujący ilość gazu w zbiornikach również nie wskazywał na żadne nieprawidłowości w obrocie gazem płynnym. Jak wskazał nie było zatem podstaw do podejrzeń, że odmierzacz pracuje nieprawidłowo (pismo k. 16- 24 akt adm.).

W toku postępowania wpłynęło do sprawy również pismo Dyrektora (...) Urzędu Miar w K., w którym stwierdzono, że dany odmierzacz LPG w dniu 2 sierpnia 2016 r. w wyniku ustaleń kontrolnych nie spełniał wymagań metrologicznych a jego legalizacja straciła ważność, natomiast wykonana regulacja spowodowała późniejszą legalizację odmierzacza w tym samym dniu, aczkolwiek odbyło się to już po zakończeniu czynności kontrolnych i opuszczeniu stacji paliw przez zespół kontrolny (pismo k. 27- 28 akt adm.).

Pismem z 15 listopada 2016 r., w trybie art. 10 § 1 k.p.a., zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz wyznaczono mu 7- dniowy termin na wniesienie ewentualnych uwag i wyjaśnień (zawiadomienie k. 30 akt adm.).

W dniu 24 listopada 2016 r. przedstawiciel powoda zapoznał się ze zgromadzonym materiałem dowodowym wskazując równocześnie, że w terminie do 15 grudnia 2016 r. nadesłane zostaną dodatkowe wyjaśnienia (notatka k. 32 akt adm.).

W dniu 20 grudnia 2016 r. do Prezesa URE wpłynęła opinia rzeczoznawcy - biegłego sądowego W. M. z dnia 16 grudnia 2016 r. wykonana na zlecenie powoda (umowa k. 34- 37 akt adm., opinia wraz z pismem przewodnim k. 38- 50 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, niekwestionowanych przez strony.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania strony powodowej, uznając, że wszystkie istotne okoliczności w sprawie zostały dokładnie ustalone, zgodnie z twierdzeniami strony powodowej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym jest w sprawie, że kontrolowany 2 sierpnia 2016 r. przez inspektorów (...) Urzędu Miar w K. odmierzacz gazu ciekłego propan-butan, producent: W. D., nr fabryczny: (...), nr czujnika objętości: (...), zamontowany na stacji paliw należącej do Przedsiębiorstwa Handlowo- Usługowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., zlokalizowanej w S. przy ul. (...), dla którego 26 lutego 2016 r. wydane zostało stosowne świadectwo legalizacji ważne do dnia 28 lutego 2017 r., mimo, że posiadał ważne dowody prawnej kontroli metrologicznej oraz nienaruszone, o czytelnych wizerunkach cechy zabezpieczające urzędu miar, nie spełniał wymagań metrologicznych ze względu na błędne wskazania przy odmierzaniu dawek gazu, przekraczające granice błędów dopuszczalnych.

Powyższe stanowiło podstawę do niezasadnego, w ocenie Sądu, stwierdzenia przez Prezesa URE, że powód naruszył warunek 2.2.1. posiadanej koncesji, a w związku z tym również przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e.

Przedmiotowe zapatrywanie Sądu odnośnie braku słuszności stanowiska Prezesa URE nie opiera się jednak na uznaniu, że nie mogło dojść do naruszenia wymienionego warunku koncesji z racji tego, że posługiwanie się odmierzaczem LPG spełniającym wymagania metrologiczne nie jest obowiązkiem wynikającym z koncesji.

Według Sądu Najwyższego obowiązkiem wynikającym z koncesji w rozumieniu art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. jest taki obowiązek zawarty w decyzji o jej udzieleniu, który konkretyzuje określony w ustawie obowiązek wobec indywidualnego koncesjonariusza w sposób bardziej szczegółowy niż wynika to z przepisów ustawy lub aktów wykonawczych. Użyte w art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. sformułowanie "wynikające z koncesji" nie może być rozumiane w ten sposób, że to koncesja jest samoistnym, wyłącznym i autonomicznym źródłem obowiązku prawnego koncesjonariusza. W demokratycznym państwie prawnym prawa i obowiązki osób są określane w drodze ustawy, a zatem to akty normatywne rangi ustawy mogą nakładać na osoby obowiązki prawne. Więcej, jest niedopuszczalne kształtowanie praw i obowiązków osób w drodze decyzji niemającej właściwej ustawowej podstawy prawnej. Organy administracji

publicznej, w tym organy regulacyjne w drodze decyzji administracyjnej jedynie konkretyzują obowiązki wynikające z ustawy; w żadnym razie nie są natomiast upoważnione do nakładania na osoby obowiązków prawnych, które nie mają podstawy ustawowej. W rezultacie obowiązkiem wynikającym z koncesji jest obowiązek zawarty w decyzji o jej udzieleniu, która konkretyzuje określony w ustawie obowiązek prawny wobec indywidualnego koncesjonariusza w sposób bardziej szczegółowy, niż wynika to z odnośnych przepisów prawa (ustaw i wydanych na ich podstawie rozporządzeń) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2018 r. sygn. III SK 14/17, LEX nr 2522946).

Posługiwanie się przez powoda odmierzaczem LPG spełniającym wymagania metrologiczne jest zatem obowiązkiem wynikającym z pkt 2.2.1. udzielonej mu koncesji, bowiem zgodnie z jego treścią Koncesjonariusz jest obowiązany m. in. do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska, z czego należy wywieść, że powód powinien, zachowując obowiązujące przepisy metrologiczne zapewnić wyposażenie stacji w urządzenie odmierzacza LPG spełniającego wymogi metrologiczne.

Tym samym utrzymywanie urządzenia, które nie spełnia wymagań metrologicznych stoi w sprzeczności z warunkiem opisanym w pkt 2.2.1. koncesji, aczkolwiek nie przesądza to automatycznie o nałożeniu kary.

Stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Odpowiedzialność za naruszenie warunków koncesji na mocy powołanego przepisu jest co do zasady odpowiedzialnością obiektywną. Nie jest konieczne wykazanie umyślnej albo nieumyślnej winy ukaranego podmiotu. Jednakże nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia przedmiotowej odpowiedzialności (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 1 czerwca 2010 r. sygn. III SK 5/10, LEX nr 622205).

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 5 lutego 2015 r. o sygn. akt III SK 36/14 (LEX nr 1652700), zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego do stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorstwo energetyczne ciężących na nim obowiązków wystarczające jest ustalenie, że dany podmiot zachował się w sposób niezgodny z wiążącym go nakazem albo zakazem (wyroki Sądu Najwyższego z 30 września 2011 r., III SK 10/11; z 5 listopada 2008 r., III SK 6/08 i powołane tam przykłady). Jednakże gdy dochodzi do nałożenia kary pieniężnej, konieczne jest uwzględnienie różnego rodzaju elementów o charakterze subiektywnym, składających się na podmiotową stronę odpowiedzialności zagrożonej dolegliwymi karami pieniężnymi (wyrok Sądu Najwyższego z 30 września 2011 r., III SK 10/11). O ile zatem do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, o tyle w przypadku nakładania przez organ kary pieniężnej, wymierzania jej wysokości oraz oceny możliwości odstąpienia od jej wymierzenia, istotną rolę odgrywają czynniki o charakterze subiektywnym, odtwarzane w oparciu o analizę całokształtu zachowania karanego przedsiębiorcy, jego motywacji, kontekstu zarzucanego mu naruszenia, czy chociażby wpływu przedsiębiorstwa na uchybienie obowiązującym normom. Dlatego w orzecnictwie Sądu Najwyższego ukształtowała się linia orzecznicza, podzielana już w orzecnictwie Sądów obu instancji, zgodnie z którą w sprawach z odwołania od decyzji regulatora rynku nakładających kary pieniężne z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z mocy ustawy lub decyzji, należy zapewnić przedsiębiorcom wyższy poziom sądowej ochrony praw, zaś zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia organu regulacji w zakresie dotyczącym kary pieniężnej powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej (wyroki Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2010 r., III SK 1/10 i z 1 czerwca 2010 r., III SK 5/10). Zgodnie z tą linią orzeczniczą przyjęto, że przedsiębiorstwo energetyczne może uniknąć kary, gdy wykaże, że obiektywne okoliczności danej sprawy uniemożliwiają mu przypisanie odpowiedzialności za naruszenia przepisów ustawy, z uwagi na podjęte przez to przedsiębiorstwo działania o charakterze ostrożnościowo-prewencyjnym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, należy stwierdzić, że powód wykazał, iż podjął takie działania. Przede wszystkim, w dniu kontroli odmierzacza LPG posiadał ważne świadectwo legalizacji oraz nienaruszone, o czytelnych wizerunkach cechy zabezpieczające urządzenie miar.

W ocenie Sądu skoro powód otrzymał świadectwo legalizacji z okresem ważności od 26 lutego 2016 r. do 28 lutego 2017 r. wydane przez Naczelnika (...) Urzędu Miar w K. uprawnionym było przyjęcie, że dany odmierzacz będzie spełniał wymagania w wymienionym okresie. Nie można zatem postawić powodowi zarzutu, że nie sprawdzał urządzenia częściej, bowiem nie istniał obowiązek częstszej legalizacji odmierzacza.

Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż użytkowany przez powoda odmierzacz w dacie kontroli posiadał nienaruszone cechy zabezpieczenia opisane w świadectwie legalizacji, co stwierdzili inspektorzy kontroli, wobec czego brak jest podstaw do uznania, że doszło do jakiegokolwiek ingerencji zewnętrznej mogącej wpłynąć na działanie odmierzacza.

Sąd doszedł zatem do wniosku, że powód podjął wszystkie możliwe i wymagane prawem działania o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym, aby zapobiec naruszeniu warunków koncesji poprzez stosowanie odmierzacza gazu ciekłego LPG niespełniającego wymagań metrologicznych. Z drugiej strony Prezes URE nie wskazał jakie jeszcze inne działania powód mógł podjąć aby uniknąć naruszenia warunków koncesji.

Reasumując, powód nie miał po pierwsze bezpośredniego wpływu na niepoprawną pracę odmierzacza, po drugie podjął działania celem zachowania wymagań metrologicznych, toteż posilkując się standardami wynikającymi z prawa karnego, należało stwierdzić, że brak jest związku przyczynowo- skutkowego między postępowaniem powoda a błędnymi wskazaniem odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, przekraczającymi granice błędów dopuszczalnych.

Powyższe przemawia, za wyłączeniem odpowiedzialności powoda za naruszenie warunku 2.2.1 koncesji poprzez stosowanie odmierzacza gazu ciekłego LPG niespełniającego wymagań metrologicznych i dlatego nie powinno ponosić odpowiedzialności z art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, uznając zaskarżoną Decyzję za wadliwą, uchylił ją na podstawie art. 479⁵³ § 2 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 98 i 99 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Stronie powodowej jako wygrywającej spór Sąd przyznał więc od pozwanego zwrot kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonego na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, jak również zwrot kosztów opłaty sądowej od odwołania.

SSO Anna Maria Kowalik